

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ४, अंक ३०]

शुक्रवार, मे ४, २०१८/वैशाख १४, शके १९४०

[पृष्ठे २, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक ६०

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे कार्यालय

राजभवन, मलबार हिल, मुंबई ४०० ०३५, दिनांक १४ नोव्हेंबर २०१७.

उद्देशिका

भारताचे संविधान.

क्रमांक राख/वैविमं/ई-१३०१६ (१०) (२०१७)/८९०/२०१७.— ज्याअर्थी, भारताचे संविधान याच्या पाचव्या अनुसूचीच्या परिच्छेद ५ च्या उप परिच्छेद (१) अन्वये राज्यपाल, जाहीर अधिसूचनेद्वारे असे निदेशित करू शकेल की, संसदेचा किंवा राज्याच्या विधानमंडळाचा विशिष्ट अधिनियम त्या राज्यातील अनुसूचित क्षेत्राला किंवा त्याच्या भागाला लागू असणार नाही, अथवा त्या अधिसूचनेत तो विनिर्दिष्ट करील अशा अपवादांसह व फेरबदलांच्या अधीन राहून, त्या राज्यातील एखाद्या अनुसूचित क्षेत्राला किंवा त्याच्या एखाद्या भागाला लागू असेल ;

आणि ज्याअर्थी, आर्थिक बळजबरीने, कपटाने किंवा बनावट दस्तऐवज करून, अनुसूचित क्षेत्रातील आदिवासींच्या जमिनींचे अन्यसंक्रामण केले जाणार नाही याची सुनिश्चिती करण्याकरिता विविध उपायोजना करण्याची आवश्यकता आहे ;

आणि ज्याअर्थी, पंचायतीसंबंधीचे उपबंध (अनुसूचित क्षेत्रांवर विस्तारित करणे) अधिनियम, १९९६ हा, (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “पेसा” असा करण्यात आला आहे) उक्त अधिनियमाअन्वये हमी देण्यात आलेल्या विविध हक्कांबाबत निर्णय करण्यामध्ये ग्रामसभेच्या केंद्रीकरणाला मान्यता देतो;

आणि ज्याअर्थी, पेसाचे कलम ४ (ड) (तीन) हे, अनुसूचित क्षेत्रातील जमिनीच्या अन्यसंक्रमणास प्रतिबंध करण्याचा आणि अनुसूचित जनजातीच्या अवैधरीत्या अन्यसंक्रामित झालेल्या कोणत्याही जमिनीच्या पुनःस्थापनासाठी समुचित कृती करण्याचा अधिकार ग्रामसभेस प्रदान करते ;

आणि ज्याअर्थी, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहितेच्या कलम ३६अ ची सुधारणा करणे इष्ट आहे ;

आणि ज्याअर्थी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांनी, भारताच्या संविधानाच्या पाचव्या अनुसूचीच्या परिच्छेद ५ च्या उप परिच्छेद (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, अधिसूचना क्रमांक राख/वैविमं/ई-११०१९ (८९) (२०१३)/८५०/२०१६, दिनांक-१४ जून २०१६ याद्वारे असा निदेश दिला आहे की, महाराष्ट्र महसूल संहिता, १९६६ चे उक्त कलम ३६अ हे, त्यातील तरतूद केलेल्या सुधारणांसह लागू करण्यात येईल ;

आणि ज्याअर्थी, राज्य शासनाने किंवा केंद्र सरकारने किंवा त्यांच्या अभिकरणांनी हाती घेतलेले प्रकल्प, वरील प्रयोजनांना सामान्यतः बाधा न आणता लवकरात लवकर पूर्ण करण्याची सुनिश्चिती करण्याकरिता महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ यामध्ये आणखी सुधारणा करणे इष्ट आहे असे वाटते ;

त्याअर्थी, पुढील अधिसूचना, ती राजपत्रात प्रसिद्ध झाल्याच्या दिनांका पासून अंमलात येईल :-

अधिसूचना

भारताचे संविधान.

भारताच्या संविधानाच्या पाचव्या अनुसूचीच्या परिच्छेद ५ च्या उप परिच्छेद (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, असा निदेश देत आहेत की, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ चे कलम ३६अ, महाराष्ट्र राज्याच्या अनुसूचित क्षेत्रांना लागू असताना, त्यात पुढीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात याव्यात :-

“ दिनांक १४ जून २०१६ च्या उक्त अधिसूचनेद्वारे सुधारणा केल्याप्रमाणे कलम ३६अ च्या पोट-कलम (१) मधील दुसऱ्या परंतुकानंतर पुढील परंतुक समाविष्ट करण्यात येईल :-

“ परंतु तसेच, जर महाराष्ट्र राज्याच्या अनुसूचित क्षेत्रामधील गावातील,—

(एक) शासनाच्या महत्वाकांक्षी प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीच्या बाबतीत अशी जमीन आवश्यक असेल तर ; आणि

(दोन) उचित व पारदर्शक रीतीने अशा जमिनीच्या खरेदीकरिता द्यावयाची प्रतिपूर्तीची रक्कम प्राप्त झाली असेल तर ;

परस्पर कराराद्वारे जमिनीच्या खरेदीकरिता मंजुरीची कोणतीही आवश्यकता असणार नाही.

स्पष्टीकरण.— दुसऱ्या परंतुकाच्या प्रयोजनार्थ, “ शासनाचा महत्वाकांक्षी प्रकल्प ” या शब्दप्रयोगाचा अर्थ, ज्याबाबतीत, राज्य शासनाने, राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे केंद्र सरकारच्या किंवा राज्य शासनाच्या किंवा कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या किंवा त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या कंपन्यांशी संबंधित कोणत्याही कायद्याच्या तरतुदीन्याये विधिसंस्थापित केलेल्या शासकीय कंपनीच्या मालकीच्या व नियंत्रणाधीन असलेल्या कोणत्याही सांविधिक प्राधिकरणामार्फत, अभिकरणामार्फत हाती घेण्याचा त्याचा हेतू किंवा केंद्र सरकारचा हेतू जाहीर केला आहे असे केंद्र सरकारने किंवा राज्य शासनाने हाती घेतलेले, राष्ट्रीय महामार्ग किंवा राज्य महामार्ग, रेल्वे किंवा इतर बहुआयामी वाहतूक प्रकल्प, विद्युत पारेषण लाईन, मार्ग, गॅस किंवा पाणीपुरवठ्याच्या नळ जोडणाऱ्या वाहिन्या यांच्याशी संबंधित किंवा तशा स्वरूपाचे प्रकल्प, असा आहे.”

चे. विद्यासागर राव,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

बी. वेणुगोपाल रेडी,
मा. राज्यपाल यांचे सचिव.